

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/cieplo/charakterystyka-rynku/6250,2014.html>
03.05.2024, 08:05

2014

Przedsiębiorstwa koncesjonowane

W 2014 r. koncesje wydane przez Prezesa URE na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem posiadało 451 przedsiębiorstw. Koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze były, w większości przypadków, zintegrowane pionowo i zajmowały się zarówno wytwarzaniem ciepła, jak i jego dystrybucją, a także obrotem. W ciągu trzynastu lat badań sektora udział podmiotów zajmujących się wytwarzaniem ciepła zmniejszył się o 2,9 punktu procentowego, natomiast o 5,6 punktu procentowego wzrósł udział przedsiębiorstw świadczących usługi dystrybucyjne. W tym okresie zmniejszył się udział przedsiębiorstw prowadzących wyłącznie działalność wytwórczą, natomiast wzrósł udział koncesjonowanych przedsiębiorstw zajmujących się tylko przesyłaniem i dystrybucją oraz obrotem. Część dystrybutorów ciepła wytwarzała ciepło we własnych źródłach, które ze względu na moc zainstalowaną nie przekraczającą 5 MW nie podlegały koncesjonowaniu.

W 2014 r. 77% koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych posiadało jednolitą strukturę właścicielską, z czego prawie 2/3 było własnością sektora publicznego (63%), a pozostałe były w rękach sektora prywatnego, zarówno inwestorów krajowych jak i zagranicznych. W zdecydowanej większości przedsiębiorstw sektora publicznego funkcje właścicielskie sprawowały organy samorządowe (93%).

Potencjał ciepłownictwa

Koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze dysponują zróżnicowanym i rozdrobnionym potencjałem technicznym określanym przez dwie podstawowe wielkości, tj. zainstalowaną moc cieplną oraz długość sieci ciepłowniczej. Koncesjonowani wytwórcy ciepła wytwarzają ciepło w źródłach różnej wielkości z przewagą ilościową źródeł małych do 50 MW (57,0% w 2014 r.). Tylko dziesięć koncesjonowanych przedsiębiorstw miało w swoich źródłach moc osiągalną powyżej 1 000 MW, a ich łączna moc osiągalna stanowiła ponad 1/4 mocy osiągalnej wszystkich źródeł koncesjonowanych. Podmioty te działały również w obszarze wytwarzania energii elektrycznej.

W 2014 r. całkowita moc cieplna zainstalowana u koncesjonowanych wytwórców ciepła wynosiła 56 796,2 MW, a moc osiągalna – 55 589,5 MW.

Koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze dysponowały w 2014 r. sieciami o długości 20 255,1 km, przy czym należy zaznaczyć, że wielkość ta obejmowała sieci ciepłownicze łączące źródła ciepła z węzłami cieplnymi oraz sieci niskoparametrowe – zewnętrzne instalacje odbiorcze. W okresie trzynastu lat badań koncesjonowanych przedsiębiorstw

ciepłowniczych długość sieci przypadająca na jedno przedsiębiorstwo uległa podwojeniu. W 2014 r. na jedno przedsiębiorstwo przypadało 49,4 km sieci wobec 23,8 km w 2002 r.

Pozytywnym zjawiskiem obserwowanym w ostatnich latach jest zahamowanie wzrostu wartości wskaźnika dekapitalizacji majątku trwałego, który w latach 2002–2007 systematycznie rósł od poziomu 54,75% do 60,05%. Od 2008 r. wzrost wskaźnika uległ zahamowaniu i jego wartość zaczęła się obniżać aż do poziomu 49,54% w 2014 r.

Produkcja ciepła i zużycie paliw

Znaczna część ciepła wytworzonego przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze była przeznaczona na zaspokojenie własnych potrzeb, a pozostała jego część wprowadzona została do sieci ciepłowniczych zarówno własnych, jak również sieci będących własnością innych przedsiębiorstw. Przy czym ostatecznie do odbiorców przyłączonych do sieci, po uwzględnieniu strat podczas przesyłania, trafiło 60% wyprodukowanego ciepła. Prawie 50,0% ciepła oddanego do sieci w 2014 r. było przedmiotem dalszego obrotu.

Ponad 64% ciepła wyprodukowanego w źródłach, tj. 231,5 tys. TJ zostało wytworzone w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej.

W 2014 r. paliwa węglowe stanowiły ponad $\frac{3}{4}$ paliw zużywanych w źródłach ciepła. Obserwowany jest systematyczny wzrost udziału paliw stosowanych w jednostkach wytwórczych stanowiących źródła OZE, w szczególności biomasy, który w 2014 r. wyniósł 7,6%.

Dywersyfikacja paliw zużywanych do produkcji ciepła była zdecydowanie większa w przedsiębiorstwach produkujących ciepło w procesie kogeneracji. W tej grupie przedsiębiorstw również dominują paliwa węglowe, ale już 28% ciepła wytwarzane jest z innych paliw, w tym 5,8% z oleju opałowego, 7,9% z gazu ziemnego i 9,0% z biomasy. Natomiast w przedsiębiorstwach wytwarzających ciepło bez kogeneracji, zdecydowanie najwięcej ciepła wytwarzane jest z paliw węglowych – 87,6% oraz gazu ziemnego – 9,0%.

W 2014 r. wolumen sprzedaży ciepła ogółem (łącznie z odsprzedazą innym przedsiębiorstwom) wyniósł 341 775,9 TJ, a więc kształtował się na znacznie niższym poziomie niż w 2013 r. (381 916,0 TJ) - spadek o 10,5%.

Nieco ponad 40% wolumenu sprzedaży ciepła realizowane było bezpośrednio ze źródeł, natomiast pozostała część za pośrednictwem sieci ciepłowniczej. Tylko 13% ciepła sprzedawanego bezpośrednio ze źródeł dostarczone zostało do odbiorców końcowych, a pozostała część trafiła do sieci ciepłowniczych dystrybutorów. W przypadku sprzedaży ciepła za pośrednictwem sieci ciepłowniczej do odbiorców końcowych trafiło aż 97,1% ciepła.

Sytuacja ekonomiczna

W 2014 r. zanotowano spadek zarówno przychodów, jak i kosztów sektora ciepłowniczego odpowiednio o 3,3% i o 5,1%, przy czym koszty stałe pozostały na prawie niezmiennym

poziomie co w roku ubiegłym, natomiast zdecydowanie obniżyły się koszty zmienne - o 10%. Wśród kosztów zmiennych na uwagę zasługuje obniżenie o 16% kosztów paliwa technologicznego (w poprzednim roku obniżyły się o niecałe 8%), które stanowiły w 2014 r. 47,5% kosztów wytwarzania ciepła.

Przychody z działalności ciepłowniczej ukształtowały się na poziomie 16 863,5 mln zł, natomiast koszty 16 252,0 mln zł.

Rok 2014 był kolejnym, który zapisał się jako ciepły i sprzedaż ciepła w stosunku do roku 2013 obniżyła się o 10,5% przy spadku przychodów ze sprzedaży ciepła o 3,5%.

Na kształtowanie poziomu przychodów przedsiębiorstw ciepłowniczych istotny wpływ ma również rodzaj paliwa zużywanego w źródle, który z kolei kształtuje średnie ceny ciepła. W 2014 r. średnia cena wytwarzanego ciepła wyniosła 37,92 zł/GJ i wzrosła o 7,2% w stosunku do 2013 r. W 2014 r. najbardziej wzrosły ceny ciepła wytwarzanego z wykorzystaniem oleju opałowego oraz biomasy. Istotnym elementem kształtowania poziomu przychodów sektora ciepłowniczego oraz obciążeń odbiorców ciepła jest wzrost cen ciepła wytwarzanego z węgla kamiennego ze względu na dominującą rolę tego paliwa w wytwarzaniu ciepła w kraju.

Stawka opłaty za usługi przesyłowe ukształtowała się w 2014 r. na poziomie 16,89 zł/GJ i wzrosła w stosunku do 2013 r. o 7,8%.

Rok 2014 był kolejnym, w którym kondycja finansowa sektora mierzona wynikiem finansowym brutto, uległa dalszej poprawie. W 2014 r. wynik ukształtował się na poziomie (+) 611 520,8 tys. zł.

Dodatni wynik wiąże się również ze wzrostem rentowności przedsiębiorstw ciepłowniczych. W 2014 r. wartość wskaźnika rentowności ukształtowała się na poziomie (+) 3,63% i wzrosła o 1,82 punktu procentowego w stosunku do roku ubiegłego.

W latach 2002-2014 bardzo korzystne zmiany wykazały wskaźniki techniczne. Istotnie wzrosła w tym okresie sprawność wytwarzania, natomiast sprawność przesyłania kształtowała się na niemal niezmiennym poziomie. Na podkreślenie zasługuje znaczący spadek intensywności emisji, głównie pyłów, dwutlenku siarki oraz tlenków azotu, ale również dwutlenku węgla.

Wśród wskaźników ekonomicznych należy odnotować systematyczny wzrost wskaźnika wydajności pracy, mierzonego wielkością przychodu ze sprzedaży na zatrudnionego, który w badanym okresie zwiększył się ponad dwukrotnie. Również produktywność majątku trwałego utrzymywała się w badanym okresie na stałym, wysokim poziomie. Z efektywnością funkcjonowania przedsiębiorstw ciepłowniczych skorelowane są silnie stosowane przez nie ceny ciepła. W 2014 r. średnia cena jednoskładnikowa ciepła w kraju ukształtowała się na poziomie 47,23 zł/GJ i wzrosła o 6,7% od poprzedniego roku.

Rok 2014 przyniósł również zmiany wskaźników finansowych - wzrosła płynność finansowa

a całkowite zadłużenie przedsiębiorstw sektora utrzymało się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym.

Ponad 65% nakładów przedsiębiorstwa przeznaczyły na inwestycje w źródła ciepła, pozostałą część w sieci dystrybucyjne. Od 2002 r. nakłady w źródła wzrosły trzykrotnie, natomiast w sieci ciepłownicze ponad dwukrotnie.

Finansowanie inwestycji przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze odbywało się głównie ze środków własnych. W 2014 r. udział środków własnych w finansowaniu poniesionych nakładów wyniósł ponad 70% nakładów całkowitych.

Data publikacji : 04.09.2015

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)